

ÅRSRAPPORT | 20 Trygg Trafikk Østfold | 19

TRYGG TRAFIKK

Distriktsleder: Paal-Gunnar Mathisen
 Skoggata 19
 Postboks 310
 1502 Moss
 Telefon: 414 51 306
 E-post: mathisen@tryggtrafikk.no

Distriktsmedarbeider: Jørn Skaarer
 Telefon: 993 21 196
 E-post: skaarer@tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK I ØSTFOLD

Trygg Trafikks arbeid i Østfold bygger på Trygg Trafikks strategi for 2018–2025 og handlingsplan for 2018–2019, i tillegg til *Handlingsplan for trafikksikkerhet i Østfold*.

Fylkessekretariatet i Østfold ble opprettet i 1979. Distriktslederen har kontor plass i Moss og leder Trygg Trafikks arbeid i fylket. Distriktslederen er lønnet av

Trygg Trafikk, mens aktivitetsmidler, kontorhold og reiseutgifter dekkes av Østfold fylkeskommune.

Fra 2020 blir det nye fylker i tråd med det nye fylkeskartet. Østfold vil inngå i Viken fylke sammen med Akershus og Buskerud.

SAMARBEIDSPARTNERE

Trygg Trafikk Østfold har hatt et nært og godt samarbeid med følgende:

- Fylkestrafikksikkerhetsutvalget i Østfold (FTU)
- Jørn Claudius, FTU-sekretær
- Ola Nøkleby Evensen, gruppeleder UP - 01
- Linda Strømnes, Øystein Nordby, Lasse Steve og Helge Gulbrandsen, politibetjenter ved Fredrikstad og Sarpsborg politistasjon
- Kriminalomsorgen Østfold friomsorgskontor v/Åse Åsberg
- Statens vegvesen, Østfold distrikt
- Linda Botten, Statens vegvesen
- Politiet og UP i distriktet
- Brannvesenet i Østfold
- Ambulansetjenesten i Østfold
- Inspiria science center
- Martiniussens Bilservice AS v/Knut Martinussen
- De videregående skolene i Østfold
- Grunnskolelærerutdanningen
- Sparebank 1 v/Vibeke Fromholt
- Frivilligsentralen i Moss v/Torill Sørensen
- Bane NOR v/Nina Kjøningsen og Glenn-Frode Lund

Barnehager, barne- og ungdomsskoler samt videregående skoler er våre viktigste målgrupper. Samarbeid og dialog med disse har høy prioritet.

I tillegg samarbeider vi med andre organisasjoner og etater, alt etter hvilke oppgaver/prosjekter det jobbes med. Trygg Trafikk Østfold samarbeider meget godt med sine tidligere regionspartnere i Trygg Trafikk Akershus, Buskerud, Telemark og Vestfold da vi blant annet deler UP-regioner. Trygg Trafikk Østfold har også et svært godt samarbeid med prosjektavdelingene og de ansatte på Trygg Trafikks hovedkontor i Oslo.

MEDLEMMER

I Østfold har vi en målsetning om at alle kommunene er medlem i Trygg Trafikk. I 2019 var alle kommunene med unntak av Våler og Hobøl medlemmer.

- Aremark kommune
- Askim kommune
- Eidsberg kommune
- Fredrikstad kommune
- FTU Østfold
- Halden kommune
- Hvaler kommune
- Moss kommune, tidligere Rygge og Moss kommuner
- NAF avd. Moss og omegn
- Norsk Motorsykel Union
- Opplæringskontoret Bilfag Østfold
- Rakkestad kommune
- Rygge kommune
- Rømskog kommune
- Råde kommune
- Sarpsborg kommune
- Skiptvet kommune
- Spydeberg kommune
- Trøgstad kommune

TRAFIKKSİKRE KOMMUNER I ØSTFOLD

- Spydeberg
- Fredrikstad
- Råde

Trygg Trafikk arbeider for å oppnå **best mulig trafikksikkerhet for alle**. Mange er opptatt av sikkerhet i samferdselssektoren, men Trygg Trafikk er **den eneste aktøren som kun arbeider med trafikksikkerhet**.

INNHOOLD

Dette er Trygg Trafikk.....	3
Omkomne i veitrafikken	5
Trygge og sikre barn.....	6
Trafikksikker ungdomstid	7
Sikkerhet for fotgjengere og syklistene	8
Systematisk trafikksikkerhetsarbeid	9
Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd	10
Økonomi og finansiering	10
Framtidige behov og muligheter	11

ÅRSRAPPORT ØSTFOLD 2019

REDAKTØR: Paal-Gunnar Mathisen
 KORREKTUR: Nye Tillen
 DESIGN: October Design AS

www.tryggtrafikk.no/ostfold

Dette er Trygg Trafikk

Trygg Trafikks samfunnsoppdrag er å arbeide for best mulig trafiksikkerhet for alle. Trygg Trafikk står i en særstilling ved å være den eneste aktøren som kun arbeider med trafiksikkerhet.

Vi sørger for at trafikkopplæring og informasjon om trafiksikkerhet når ut til barnehager, skoler og resten av befolkningen. Målet er å få folk til å ta klokere valg i trafikken. Gjennom konseptene Trafikksikker kommune, Trafikksikker barnehage og Trafikksikker skole bidrar vi med rådgivning, struktur og tiltaksplaner for å skape økt trafiksikkerhet. Trygg Trafikk jobber også med holdningskampanjer og med å få trafikanter til å bruke sikkerhetsutstyr. Trafikantenes kompetanse vil ha stor betydning for trafiksikkerheten i mange år fra mover.

Samarbeidspartner og pådriver nasjonalt og lokalt
Trygg Trafikk fungerer som bindeledd mellom frivillige aktører og offentlige myndigheter, både nasjonalt og lokalt. Organisasjonen møter i Kontaktutvalget for trafiksikkerhet (KTS) og har ansvar eller delansvar for 35 tiltak i *Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2018–2021*. Trygg

Trafikks distriktsledere har en sentral rolle i det kommunale og fylkeskommunale trafiksikkerhetsarbeidet.

Nettverksbygger og medlemsorganisasjon
Trygg Trafikk er en ideell, landsdekkende medlemsorganisasjon. Trygg Trafikk bygger nettverk og samarbeider med medlemsorganisasjonene om politiske saker med betydning for trafiksikkerheten. Medlemmer i Trygg Trafikk er i hovedsak kommuner, fylkestrafikksikkerhetsutvalg (FTU), bedrifter og andre landsdekkende organisasjoner.

Finansiering
På nasjonalt nivå finansieres Trygg Trafikk over statsbudsjettet og gjennom frie midler og prosjektkjøp fra Finans Norge og forsikringsselskapene. Lokale aktiviteter rundt om i landet finansieres gjennom fylkenes tilskudd.

TRYGG TRAFIKKS HOVEDOMRÅDER

Trygg Trafikk har fra 2018 en ny strategi som gjelder fra 2018 til 2025. I strategien peker vi ut fem hovedområder:

1. Trygge og sikre barn
2. Trafikksikker ungdomstid
3. Sikkerhet for fotgjengere og syklister
4. Systematisk trafiksikkerhetsarbeid
5. Bedre trafiksikkerhet og trafiksikker atferd

Fire omkom i trafikken i Østfold i 2019

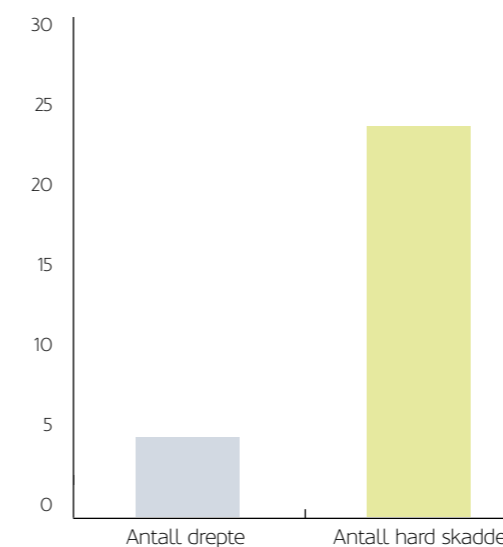
Foreløpige tall for 2019 viser at 108 personer omkom i trafikken i Norge, likt som i 2018.

Bedre veier, tryggere biler, mer opplæring og bedre holdninger gir resultater. Allikevel er det fortsatt for mange som blir drept og hardt skadd og får livet ødelagt.

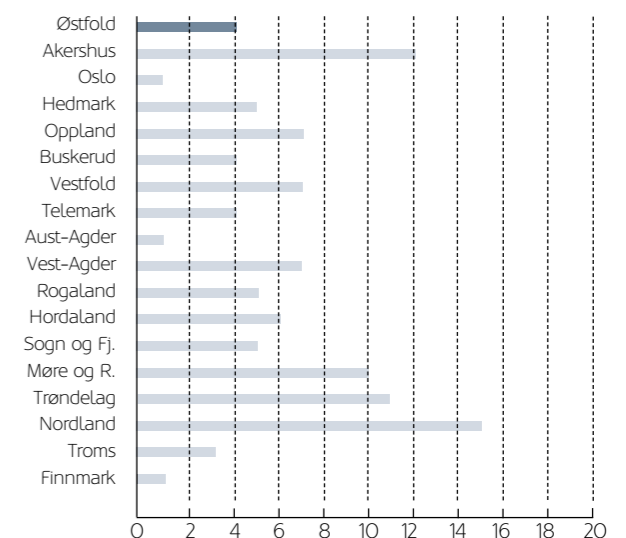
Foreløpige tall viser at det var 24 ulykker med 28 drepte

og hardt skadde i Østfold. De 4 omkomne i Østfold var 3 mannlige sjåførere og 1 mannlige fotgjenger. 2 av disse var singelulykker med bil, 1 påkjørsel av fotgjenger og 1 frontkollisjon med lastebil. Vi må likevel fortsette det gode trafiksikkerhetsarbeidet for å nå målet om bare 24 drepte og hardt skadde i Østfold i 2024.

ANTALL DREPTE OG HARDT SKADDE I ØSTFOLD 2019

OVERSIKT ANTALL OMKOMNE PER FYLKE I 2019

1. Trygge og sikre barn

Overordnet mål: Ingen barn omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.

I 2019 omkom ingen barn i trafikken. Antall trafikkulykker med barn er betydelig redusert de senere årene, og Trygg Trafikk vil bidra til å opprettholde den positive utviklingen, også for nye generasjoner. Det trengs fortsatt betydelig innsats for å klare dette. Vi har liten kunnskap om skadetall for barn som myke trafikanter. Trafikksikkerhet for barn er de voksnes ansvar.

Trygg Trafikk sørger for å gi trafikkopplæring til barn og unge gjennom utdanningssystemet. Det gjelder også barn, unge og voksne fra land med en annen trafikkultur. Vi oppfordrer til systematisk trafikkopplæring av to grunner: I et kortsiktig perspektiv skal barn lære hva som er sikkert, og hva som er farlig, slik at de unngår ulykker. I et langsiktig og forebyggende perspektiv er det viktig å etablere gode vaner og skape en god sikkerhetskultur.

Mange barn feilsikres i bil og buss, og mange opplever også skoleveien som utrygg. Det er en utfordring at trafikksikkerhet ikke alltid inngår som en naturlig del av samarbeidet mellom hjem, barnehage og skole. Trygg Trafikk er en pådriver for at barn skal være trygge og sikre i trafikken. Vi vil at myndighetene skal legge større vekt på hensynet til barn og unge i planleggingen av transportsystemet, både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Gjennom konseptet Trafikksikker kommune har vi etablert godkjenningsordninger for Trafikksikker barnehage og Trafikksikker skole. På denne måten setter vi trafikkopplæring i system gjennom hele utdanningsløpet. I Østfold kaller vi dette «Klokskap satt i system».

I Fredrikstad, Spydeberg og Råde er alle de kommunale skolene og barnehagene godkjent. I tillegg er en rekke private barnehager godkjent i Sarpsborg, Fredrikstad, Råde, Spydeberg, Halden og Moss. Melløs barneskole i Moss er den eneste skolen som er godkjent før kommunen selv blir godkjent.

I et samarbeid med Inspiria science center er det gjennomført refleksdemonstrasjoner innendørs for om lag 3000 førsteklasseelever fra hele fylket. Rundt 90 % av alle førsteklassingene i Østfold deltok på dette arrangementet. I tillegg har det vært gjennomført refleksdemonstrasjoner ved flere skoler og for flere klassetrinn.

Gjennom året ble det gjennomført foreldremøter ved skoler og barnehager der Trygg Trafikk fikk holde innlegg. Ved utgangen av 2019 var det hele 225 Østfold-barnehager som var medlemmer av Barnas Trafikkklubb – en økning på 52 barnehager sammenlignet med året før.

2. Trafikksikker ungdomstid

Overordnet mål: Færre ungdommer omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.

Færre ungdommer i alderen 15–24 år har omkommet eller blitt hardt skadd i trafikken de siste årene. Likevel er ungdom, spesielt unge bilførere, fortsatt høyt representert på ulykkesstatistikken. I arbeidet mot nullvisjonen er ungdom en viktig målgruppe. Ungdom eksponeres for trafikkfarlige situasjoner på flere måter. I byene velger unge ofte kollektivtransport, og de går eller sykler framfor å kjøre bil. I distriktene er bilen viktigere. Det er mange som bruker bil til skole og aktiviteter, og i en del miljøer er bilen en viktig hobby. De som er opptatt av bil, kjører mer enn andre og er dermed mer utsatt for ulykker. Trygg Trafikk har to tilnærminger i ungdomsarbeidet. Hovedsatsingen er opplæringstiltak i skolen. Disse tiltakene er rettet mot alle. Hensikten med tiltakene er å styrke den gode atferden. I tillegg er det nødvendig å rette spesielle tiltak mot de mest risikoutsatte ungdommene.

Trafikk valgfag

Høsten 2019 gjennomførte Trygg Trafikk distrikter rundt Oslofjorden en fagsamling for ungdomsskolelærere som tilbyr trafikk som valgfag på sine skoler. Rundt 40 lærere møttes til et dagsseminar. Seminaret ble gjennomført for fjerde gang, og 6 Østfold-lærere deltok.

Russ, rus og trafikk

Tiltaket har lang fartstid i Østfold, og Trygg Trafikk har det overordnede ansvaret for å koordinere og samordne tiltaket. Det første russestyreseminaret ble avholdt i Østfold i 1991 som et samarbeidstiltak mellom Statens vegvesen, politiet, helseetatene og Trygg Trafikk, og seminarene gjennomføres i dag på en unik måte. Oppstart skjer på høsten, da man arrangerer russestyreseminar for de nyvalgte russestyrene. På seminarene blir det gitt en kort og grundig informasjon om ansvaret russestyrene har for at russetiden skal bli trygg og positiv for russeren, skolen og lokalmiljøet rundt dem.

Bare 50 km/t

På våren avholder vi fem krasj-demonstrasjoner for russeren. Der radiostyrer vi en bil inn i siden på en annen bil i «bare 50 km/t». To personer fra russekullet blir satt inn i vraket og reddet ut av nødetatene som om det var en virkelig hendelse. Etter endt demonstrasjon får russeren besøk av Statens vegvesen, politiet og helsesykepleierne på skolene, der hver etat tar for seg sitt tema.

For femte året på rad fikk alle de videregående skolene tilbud om å være med i ungdomsprosjektet #ErDuSikker? I Østfold var det bare Malakoff og Askim videregående skole som gjennomførte konkurransen. Askim videregående skole stakk av med seieren blant nær 40 skoler rundt om i landet og fikk en forrykende konsertopplevelse med Staysmann & Lazz i skolens gymsal.

3. Sikkerhet for fotgjengere og syklister

Overordnet mål: Det skal bli tryggere å sykle og gå.

Det er en nasjonal satsing at flere skal gå og sykle, og målet er at dette ikke skal føre til flere ulykker. Det er mange utfordringer som gjør det krevende å oppnå dette. Mange veier er ikke tilrettelagt for gående og syklende. En stor andel syklister bruker ikke sykkelhjelm, til tross for at dette reduserer risikoen for alvorlig hodeskade. Refleksbruken blant fotgjengere er fortsatt for lav, noe som utgjør en risiko for påkjørsler. Trygg Trafikk følger nøye med på ulykkesutviklingen og formidler kunnskap om sikkerhet for fotgjengere og syklister. Vi er en pådriver for at tilgjengelig ulykkesstatistikk skal gi et riktig bilde av risikonivået, og for at personskadeulykkene på sykkel blir rapportert.

Trygg Trafikk var med på Sykkelfestivalen Moss hvor det ble delt ut sykkelykter og loddet ut sykkelhelmer. I forbindelse med den nasjonale Refleksdagen har Trygg Trafikk bistått skoler, barnehager og andre aktører med reflekser og refleksaktiviteter.

I samarbeid med Bane NOR har Trygg Trafikk og Statens vegvesen gjennomført kampanjer med søkelys på blindsoner og refleksbruk ved Verket skole og Children's International School i Moss.

4. Systematisk trafikk sikkerhetsarbeid

Overordnet mål: Kommuner og fylkeskommuner arbeider systematisk med trafikk sikkerhet.

Kommuner og fylkeskommuner har et viktig ansvar for innbyggernes trafikk sikkerhet, blant annet som veieier, skoleeier og arbeidsgiver. Trafikk sikkerhet er et tverrfaglig område, og samordning av arbeidet er en utfordring. Trafikk sikker kommune og Trafikk sikker fylkeskommune er godkjeningsordninger utviklet av Trygg Trafikk. Kriteriene bygger på eksisterende lovverk og er en hjelp for kommuner og fylkeskommuner til å systematisere trafikk sikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer. Folkehelsearbeidet er sentralt i kommuner og fylker, og det er naturlig å knytte trafikk sikkerhet til det ulykkesforebyggende helsearbeidet.

Fylkestrafikk sikkerhetsutvalget (FTU) har ansvar for å samordne trafikk sikkerhetsarbeidet i Østfold. Trygg Trafikk er konsultativt medlem i FTU.

Kommunene er viktige aktører i trafikk sikkerhetsarbeidet. Som veieier, barnehage- og skoleeier, arbeidsgiver, kjøper av transporttjenester og ansvarlig for beboernes helse og trivsel har kommunen et stort ansvar for å forebygge ulykker. Gjennom lover og forskrifter har kommunen

plikt til å arbeide systematisk med ulykkesforebyggende arbeid i alle kommunens sektorer.

Trafikk sikker kommune-arbeidet har kommet godt i gang i Østfold. Ved utgangen av 2019 var Spydeberg, Råde og Fredrikstad godkjent. Moss, Sarpsborg og Halden kommuner har vedtatt at de skal bli trafikk sikker kommune, og arbeidet går framover.

5. Bedre trafiksikkerhet og trafiksikker atferd

Overordnet mål: Trafiksikkerheten i samfunnet bedres.

Antall alvorlige trafikkulykker er sterkt redusert, men vi er fortsatt et godt stykke unna nullvisjonen om at ingen skal omkomme eller bli alvorlig skadd i trafikken. Trafikantenes atferd er en medvirkende årsak til de fleste dødsulykker. Dette gjelder særlig ruskjøring, høy fart og manglende førerdyktighet. Distraksjoner har blitt et økende problem i trafikken. Trygg Trafikk arbeider målrettet for at myndigheter, næringsliv, organisasjoner og enkeltpersoner skal ha et bevisst forhold til sikkerhet, og for at de skal være motiverte til å ta sikre valg i trafikken.

Økonomi og finansiering

Trygg Trafikks distriktsleder lønnes av Trygg Trafikk. Tiltak i fylket, reiseutgifter og kontorhold dekkes av Østfold fylkeskommune.

Regnskapet blir ført av Trygg Trafikks regnskapsfører og revidert av BDO AS.

Lønnsmidler ventes etterbetalt fra Nav i 2020. Likevel fikk Trygg Trafikk Østfold et lite underskudd i 2019. Disse midlene dekkes av Trygg Trafikk Vikens aktivitetsmidler for 2020.

Aktiviteter	Overført fra 2018	Inntekter 2019	Kostnader 2019	Saldo 2019 Overføres til 2020
0 - (Ingen verdi)	-	-	-3 578	-3 578
15 - Kontorhjelp	-	-	-86 214	-86 214
16 - Ikke tøft å være død	-629	25 629	-	25 000
18 - Kurs politi, lærere	-7 914	57 914	-40 030	9 970
19 - Refleks og synlighet	-12 855	32 855	-536	19 464
22 - Russ og vgs.	6 456	273 544	-298 184	-18 184
24 - Trafikksikre kommuner	5 030	14 970	-27 269	-7 269
29 - Fylkesaktiviteter	-	-	-	-
30 - Sykkelasjonen	15 000	-15 000	-16 269	-16 269
32 - Lokal telling	-100	100	-	-0
55 - Sikring av barn i bil	7 512	73 488	-44 000	37 000
99 - Reise, kontor og administrasjon	-4 178	254 178	-249 864	135
SUM	8 321	717 678	-765 944	-39 945

Framtidige behov og muligheter

Prosessen mot fylkessammenslåing kom noe sent i gang, men vi sto overfor en spennende periode fram til Viken fylke ble etablert 1. januar 2020. For å nå nullvekstmålene i byene må trafiksikkerhetsarbeidet løftes ytterligere. Trygg Trafikk mener det vil være essensielt å videreføre Trafiksikkerhetsutvalget i Viken fylke, for å ivareta trafikantenes interesser og sikkerhet. Viken blir det fylket i Norge med mest vei og størst antall innbyggere. Med ny

og skjerpet organisering har Viken anledning til å bidra til å redusere antall trafikkulykker slik at Norge kan fortsette å være verdens beste trafiksikkerhetsnasjon. Etter etableringen av Viken vil Trygg Trafikks kompetanse og kapasitet styrkes gjennom et tettere kollegialt og kompetansebasert arbeid

Egne notater

Samarbeid, kreativitet og mot blir bare viktigere i arbeidet fram mot 2030.

Samarbeid fordi alle blir bedre når vi deler kunnskap og erfaringer på tvers av sektorene.

Kreativitet fordi vi trenger andre løsninger i framtiden enn dem vi har i dag.

Og **mot** fordi det må tøffere grep til hvis vi skal nå målene vi har satt oss.

Jan Johansen
direktør i Trygg Trafikk

TRYGG TRAFIKK

TRYGG TRAFIKK ØSTFOLD

Skoggata 19
Postboks 310
1502 Moss

Tlf.: 414 51 306
mathisen@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no/
østfold

TRYGG TRAFIKK

Tullins gate 2
Postboks 277 Sentrum
0103 Oslo

Tlf.: 22 40 40 40
hovedkontor@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no